

HATÁR GYŐZŐ

Geránium

A fiatal orvosprofesszor úrnál, ahol/akiné/akinek vendége (?) titkára (?) albérlője (?) volnék. Mind a ketten fiatalok lévén, oly fiatalok, hogy szükségtelen említeni, természetes és magától értetődő (elsiklunk fölötte, fiatalosan, mintha nem is említettük volna)

A prof: amennyivel fiatalabb, annyival magasabb: sem a kor-, sem a magasságkülönbség engem nem zavar. Simamodorú, rutinos fogalmazó: katedrához szokott, világos beszédű. Teratológus, a hierobiomisztika őre-és konzultánsa – ilyenkor beszéde orotund. A Dr. Hakapeszik Teratológia Intézet dékánja, az Orvosegyetem Lordkancellárja. Magas hivatala terhét jól szabott öltönyben, szerényen viseli

Az orvosprofesszor úr vendége (?) titkára (?) albérlője (?) minőségében éppen feleségét és kislányát kísérgettem; kirakat-nézegető és bevásárló körúton vagyunk. Felesége se nem megasztár szépség, se nem csufika; hanem amolyan átlag-bájoska; egy-a-sok közül; de elegáns és fesztelen viselkedésű, öntudatos, mint az újgazdagok és orvosprofesszor-feleségek általában. Kislánya? Pillangózik, mellettünk ugrabugrál s hol ennek, hol annak a kezét fogja; selyempapír játék-napernyőjét nyitogatja-csukogatja

Egy előkelő rongyoldánál megállunk: a zöld körgallér a divat. Hirtelenében nem tudni, nekik maradt benn egy zöld körgalléros kabát, amit félretettek avagy én felejtettem benn a régről zöldkörgalléros lebernyegemet – hogy mi kié és új-e vagy régi: nem tudni. Mindegy. Mondják, hogy megvárnak, csak siessek vele. Be kell mennem, hogy megkeressem

A bolt több ruházati bolt- és butiklánc együtt s amilyen kapcsolódó, olyan tágas-terjedelmes; a dekoráció alkalmazkodik a divathoz, minden csupazöld körgalléros-bozótos-lugasos; a vége lankás-ligetes. Nem érek a végére, oly meredek, se-vége-se-hossza bolt, vagy inkább kiránduló vidék, emelkedőben felfel, a Várig s azon is túl, ahol a hegyekbe vész. Nincs értelme, hogy tovább keressem a kabátot. Szaladok vissza, ruhaállványok, próbafülkék, pultok között, ki az utcára. Professzor-feleségnek, kislánynak hűlt helye. Ami természetes. Helyesen tették: nem vártak rám: ebben állapotunk meg. Előremennek haza, mert ezer semmittevő dolguk van, életük nem tűr halasztást. És különben is! (és ebben a »különben is«-ben maradunk: a felsőbbrendűség szent joga, hogy felsőbbrendű legyen – ez az elsőbrendűség előjoga)

Magam is indulok ugyanoda, haza, vissza a professzoriátus pompás szolgálati kilencszobás lakásába, ami neki mint Vezető Kutatónak kijár s ahol ven-

dégi (?) titkári (?) albérlői (?) minőségben, egy oldalszárny-kuckón meghúzó magam

Professzorom (vendéglátó főnököm) szokott napirendi kedvességével fogad s hogy is lenne másképp, kölcsönös meglepedésünkre, hiszen a vendégét/titkárát/albérlőjét tiszteli bennem s hol így, hol úgy, nem hogy lekezel, de fel sem kezel. Megadja a módját. Értékeli segítőkészségemet, bár ritkán veszi igénybe. Mondja, hogy a felesége a kislányával már idehaza vannak? Nem mondja? Egymást kerülgetve, udvariasan hümmögünk. A főúri lakás a palota egész első emeletét lefoglalja, a ház romantikus mór stílusban, 1820-ban épülhetett; minden tágas, ódon. Az agyonkoptatott csiga-díszlépcső fáklyatartó szobor-szirénnel mutatja az utat a félhomályban felfele, a kétszárnyú bejárati ajtó fénymáz-fehér, a réztábla a kopogatóval, minden. A mennyezet boltsüvege magas, az ablakokban cirádás virágtartó, az egyikben begóniák, a másikban cineráriák, a harmadikban geránium. Elfelejtettem mondani, hogy a franciaablak és az erkély a Dunára néz

Történetesen éppen megjelent egy könyvem (Futrinkák és földönfutók; a hülyegyerek emberiségéről, a mottója

*vallás és labdancs és közállapot:
Csáki szalmája-és szérüje –
nem látni más emberállatot:
aki nem gyermeteg az hülye*

a mottó Alcalai Alcofribásztól való.) Két előzetes példányt már kézhez kaptam, itt hever. Egyet a professzoromnak adok, (a mottót böngészi, elismerőleg fejtecsővél és hümmög, mint aki utoljára nyitotta ki); de hogy elvihesse az Intézetbe, be kell csomagolni. Van is bolti csomagolópapírom, fényes szürkés-kék; zizeg, ahogy kibontom. A nagy árkus több a kelleténél. Kettévágjuk. A professzorom ollóval, komótos-ügyeskedve vagdicsálja (mennyivel egyszerűbb volna borotvapengével végighasítani – vagy még inkább a „proli-dikicssel”, amit a *proli diki* után neveztek el: ezt használták mutatoujjukra húzva a hrasztóvi huligánok, amikor az előkelőségek az Operából kijövet hintóikhoz tartottak. Emezek közelmerészkedtek a bundába csomagolt hölgyekhez – a proli-dikics egy hirtelenkanyarításával a hölgy hátán, a vagyontérő bundából egy jókora darab szörmet kivágtak. Mire a dáma hátát megcsapta a hrasztóvi tél jeges hidege, addigra a szörmetolvaj már messze járt)

proli-dikics kéne ide! – mondhatnám, de nem mondom. A papír még kettévágva is nagyak bizonyul: sebaj, ügyesen elhajtogatva, szépen becsomagoljuk a könyvecskét, nem több száz oldalnál. Vajon felüti-e valaha is? Beleolvas? Beleolvasni beleolvas bizonyul, de soha nem olvassa végig (amint azt szokásba vették a rangos professzorok)

anélkül, hogy elmozdulnánk, egy másik szalonban találjuk magunkat. Professzorom a mellényzsebéből cigarettapapír-forma bigyót vesz elő, abból kihúzza egy levélkét, gyűri-gyurmákolja, nyelvével megnedvesíti, majd a lepedéket a nyelvére helyezve, megcsemcsegi. Nekem is felkínálja, ad egyet belőle, gyűröm-gyurmákolom, megnedvesítem és a nyelvemre helyezve, a lepedéket megízlelem.

- Kóstolja meg - mondja. - Mit gondol, mi ez?

Megkóstolom. Szakvélemény

- Mentolos amphetamin.

- Az-az, jól mondja. Mentolos amphetamin.

- Hurútos megbetegedésre?

- Arra is.

- Légutak? Húgyutak?

- Lépre, csepszre, pacalra, pankreászra. Mindenre.

Gyógyszerminta. Töméredek ilyen próbamintát küldenek a Gyógyszervegyészeti Művek a profnak, titokban reklámot remélve tőle, „véleményezésre” ürüggyel. Napirendre térünk fölötte; ki-ki indulna a maga dolgára: amikor egyszer csak, hogy-hogy nem, fennakadás nélkül tudomásul veszem, hogy nekem nincs „magam dolga”; az én dolgom az orvosprofesszor úr maga, akinél vendég (?) titkár (?) bérlő (?) minőségben domborítok és híven követő árnyéként meghúzzom magam. Emerre a Fényeslakás, amarra a kuckóm. Végighaladunk a lóugrásos Nagy Előtéren, ez itt a lomkamra, azaz üres, még rendeltetésre vár, amaz az illemhely (külön női és külön hímfy) - és így tovább. A Nagy Szalon. Aranyozott függönykarnisok alatt, kövér redőkben leomló, hatalmas függönyük (szatén? Muszlin? Bíborbársony? Brokát?)

nem látszik ide sem az Akadémia palotája, sem a Lánchíd, de csupán mert az odébb van

a fényolajmázolt spaléták tükrén megtetszik a tavirózsa fényremegése

szellő se rebben, hogy a fehér tüllfüggönyöket megborzolja

koranyár. Az a fajta balzsamos, kellemetes életidő, amikor a magyar nyár Itáliát majmolja; a verőfény olyan, hogy majd kicsattan, mindenki és minden csak úgy reszket a gyönyörűségtől

utána - - -

utána - - -

utána - - -

utá

-

(álom: 2002 12 27)

Zsebdiktafonok

abban a Hangya-Gigabolyban, amely már olyannyira multi-világváros,
hogy maga se tudja, melyik ország fővárosa – egy hangya a milliányi közül

beszállásolom magam
megszagoltak, befogadtak

a visszalátogatás évi szertartásán töröm a fejem a Honba, ahol mint nem szí-
vesen látott vendég számba is vagy annak se: akár így, akár úgy. Alig vesznek

épp cseresznyevirágzás idején vagyunk, amikor a cseresznyefák árnyékában
barátságos és békülékeny az ájer; világító interaktív automaták pattogtatják- és
árulják a kukoricát, gesztenyesütő nékikéknek álcázott balettpatkányok beérő
ideje korán egy-egy *entre-chat* elkél: azok potyognak az égből, és *pizzacattóra*
satnyul a zenekari árok

ilyenkor? hülye vagy? innen el? Nyilván elment eszem eszement elméjébe
fészkelte be magát a gondolat: mi van abban?

az évi hazaruccanás szertartása, biztosítva betegség/lezuhanás/letartóztatás
ellen megkockáztatom

épp beutazási engedélyt próbálok szerezni: beutazhatólagossá tenni odauta-
zásomat és belépésemet az országba, amely hazám

ez az angyalos-koronacímerez **Beutazási Engedély** oda nekem nem kell
ugyan, de illendőségéből

most is, mint ilyenkor mindig és a megszokásnak engedve, hét nagyértékű
krómezüst zsebmikrodiktafont hordozok magammal, amelyektől megválni
nem tudok, számra nézve hetet (heten, mint a Hét Világcsoda avagy a Gono-
szok), egy nájlonzacskóban

válogatva-cserélgetve. Mikor hogy¹
azokkal dolgozom

szélesvásznú, rokonszenves imázsfurma rebarbatív portrepartitúrát fogok
festeni az országról, hogy jóhírért keltsem és egyúttal biztosítsam a megmesz-
szebbmenőkről az országot, amely hazám

a szalmatető-szupkontyos, nádfedelű városkában, amely a Határral határos
és átkelő forgalmáról ismeretes, határozott léptekkel fogok átmenni a Vámon²
és átesni az útlelvizsgálaton, mindezt előre eldöntve pajzsként tartom ma-
gam előtt; hogy nincs az az űrlap, amit ki ne töltenék, ha kell

¹ A zsebmikrodiktafon interaktív előnye, hogy mikrozebben elér és ezeknek, az enyéimnek,
gondolatkitaláló minimikrofonjuk is van.

² NINCSE ELVÁMOLNIVALÓM! NOTHING TO DECLARE! – a Zöld Kilépő Kapun át

igaz, prospektusunk szerint vám- és útlevélvizsgálatra nincs szükségem, hiszen honos vagyok – már amennyire honos valaki lehet bárhol a Földön; de miért vizsgálják olyan különös gonddal a hontalanokat? és miért terelnek abba a sorba, ahol semmi dolgom?

akkor – vesztetre – mentőötletem támad

hogy könnyítsek terhemem és ne kelljen ilyen nagyértékű nájlonzacskót cipelnem, benne az én hét krómezüst zsebmikrodiktafonommal, abban az ismeretlen városban, amely szülőföldem fővárosa is és nincs olyan grundja, amit ne ismernék mint a tenyeremet, hiszen azokon cseperedtem fel; ráadásul ha ilyen nagyértékű portékát körülhurcolok benne s már az is gyanússá lehet, hogy zsebdiktafonból hetet (éppen hetet!), hát ebben az utonállóról híres székesfővárosban megtörténhet, hogy zsebmetszők, bakonyi betyárok vagy speciellre szakosított piti vagányok kitépik a kezemből és elszaladnak vele, ott állok majd leraboltan és veszekedett garasom, de helyhatósági, se útlevél

Ezt megelőzendő, a nájlonzacskót villámgyorsan odanyomom a kezébe N. N. Gidának, az ismert költőnőnek és kétkulacos világjárónak – hogy biznám gondjaira

olyan becsületes, mint egy kétlábonjáró értékmegőrző

kérdő pillantása megnyugtató belenyugvás: arra alapozta életét, hogy kivágja magát és *mindig brabira megy*. Adandó alkalommal úgyis visszaadja

az adandó alkalom nem várat soká magára, N. N. Gidát a határon, még át se lépett és máris lefognak. Színleg bekísérik. Ami csak formáság

jómagam töredelmes ábrázatot vágok és a lebukás előérzetével közeledem az ösvény végén, a határponton természetjáróknak, forgókereszt; számlálója a belépőre nagyokat kattog

belépek, de velem nem kattog

valami baj van? Akkor most tekintsem magam őrizetesnek?

lefognak

a slamasztika ehhez képest kismiska

a bizonyítékok rámvallanak

miért éppen hét zsebdiktafon? az egyik cinkelt: lehallgató fűlmikrofonnal egybeszerelve. Kit akartam lehallgatni? És ha fülelője sikerrel jár, hová akarta eljuttatni értesüléseit? Ne kerteljen! Azzal semmire se megy

félreértés –

nem azért vagyunk itt, hogy félreértsük. Ne kösse az ebet a karóhoz

kérem, én esküszöm –

még hogy esküszik, egy esküszegő! Annak a nagy bűdös interaktív nagymamájának mesélje. Pikulás a Mikulás?!

Faggatnak.

Keresztkérdések özöne. Melyik Harmadik Hatalom kémhálózatának pórán, miféle kétkulacos kém vagyok. Ne is tagadjam, le akartam buktatni az országot, lejártni a világ közvéleménye előtt

de kérem, ezek zsebben hordható minidiktafonok: mintának
haha! farzseb? szivarzseb?

nem lehet velük lehallgatni semmit

nem-e?! hát ez a leghátsó titkos dugó-rugó? hát ez az integrált biszbasz, ez a lappantyús szerkentyű?

ártatlan bigyók ezek, kérem, apró, fényes, de biztosíthatom önöket: ártatlan bigyók –

bigyók? De hát éppen hét és mért nagyértékű? Pixelünk? *Pixelünk?*

becsületesemre –

amit eljátszottál? majd jól szájbaváglak, hogy olyan mellport még életedben nem kaptál, oszt akkor tudni fogod, hogy hazaérkeztél. Szarházi.

A szarházira nem tudok válaszolni. Végzetes lépés volt, mért is adtam oda annak a kétkulacos világlapjának, N. N. Gidának. Tudhattam: ott dolgozik a rendőrségen, rendőrtényérből kapja, úgy eszi a reggelijét

<FÉLÁLOMBAN, ADDENDUM.> Ha volna rugóskésem, idejekorán odaugranék, amikor befújja a nájlonzacskót a bűnjel-forma minidiktafonokkal, és a rühesnek abba a szemétláda hátába, egy jólirányzott döféssel a bélét rontanám? Nem változtat a lebukásomon, de legalább megbosszulnám, a szemétkivirágzás hogy idejuttatott

kész, vége

jól elpuskáltam életemet. Most akik tárt karokkal vártak, hiába tárták ölelésre. A rokonszenves szándék, a haza kedvező színben való bemutatása egy költeményes cikksorozatban annak az idegenajkú világlapnak, amely ideküldött: annak *lőttek*

pedig előre kifizették azt a milliókra rúgó Hilton-számlát, amit mostmár nem fogok lelakni

jöhetnek megint a börtönévek, börtönök–börtönök, ki-be. Utaztatnak egyikből a másikba, két fegyveres ór között a tehervonat lócáján, és mindezt N. N. Gidának köszönhetem. Vagy inkább baromi-hiszlékeny ostobaságomnak

miért is bíztam abban, hogy ők joviálisak és én honos vagyok

rugóskésem nincs, a bosszú ötlete félberontva, elpukkad. A gyilkos szándék fennforog, de hatástalan. A detektívek egyenként, bicskával feszegetik a diktafonok tetejét. A felnyitott fedlapok villognak: ibolyántúli fény

mi van ezeken nagyértékű?

és mért éppen hét?

a szűrés, a verőszoba, a bizonyítékok spárgával átkötött degesz aktakupaca

nem reménykedem kirakatperben. Ítélet nélkül visznek vissza, évekre, eddig kitöltetlen összbüntetésem sommás letöltésére

Hejőcsaba, Kazincbarcika, Kaplonymarcibánya. Szentmihályon a kazamatabányákban. Eulálianosztrán, a Zárdából vedlett Szigorítottban, amely télenyáron behavazott, ablaklyukain keresztüldudál a szél, tengerilevegő-huzatos és koporsóhideg

félhatra hajnali-didergős zárkarend legyen nekem, szalmazsákok falnál fel-sihtolva. Estig állsz mint a parancsolat. Mint a feszület! *Marharépán!*

nesze neked, kellett neked haza]

(álom: 2002 01 02)

CSIKÓS ANDRÁS: ROVINJBAN